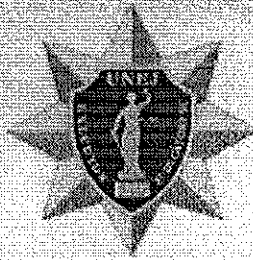

REPUBLICA MOLDOVA
Uniunea Națională a Executorilor
Judecătorești

971
REPUBLIC OF MOLDOVA
National Union of the Judicial
Officers

www.unej.md
e-mail: unej@unej.md

Republica Moldova, MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3a, et.3
Tel.: (+373) 22 876 523, (+373) 22 876 522, mob.: (+373) 68 401 242

20.09.2022 Nr. 459

La nr. 03/7826 din 6 septembrie 2022

Ministerul Justiției al RM

MD-2012, mun. Chișinău, 31 august 1989, nr. 82

În rezultatul examinării repetate a *proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative*, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești din Republica Moldova comunică lipsa obiecțiilor asupra acestuia.

Președinte

Valeriu DEVDEREA

ex. Baciu O.
+37368401639

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
e_mail: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Nr. UA/749 /2022 din 21.09.2022
La nr. 03/7825 din 06.09.2022

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

copie: **Victor Kalughin**
email: victor.kalughin@justice.gov.md

Urmare examinării proiectului legii cu privire la modificarea unor acte normative, **număr unic 432/MJ/2022**, expunem următoarele.

La art. II din proiect, considerăm impropriu obligarea avocaților să exercite competențe de ordin administrativ, precum ar fi operațiunea administrativă de comunicare a actelor administrative (*înmânarea destinatarului a deciziei privind recuperarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat și întocmirea procesului-verbal privind constatarea refuzului de a primi decizia dată*).

Conceptual considerăm că, impunerea în sarcina avocaților a unor atribuții care țin de activitatea administrativă poate aduce atingere libertății și independenței profesiei de avocat. Avocatul nu se poate afla în raporturi de subordonare față de autoritatea administrativă și răspunde doar pentru calitatea serviciilor de asistență juridică oferite clientului și are obligații față de client, căruia îi datorează loialitate, diligență profesională și confidențialitate.

De asemenea, proiectul nu ține cont de faptul că, avocatul care anterior a acordat asistență juridică garantată de stat persoanei în privința căreia a fost decisă recuperarea cheltuielilor pentru asistență juridică garantată de stat, să nu facă parte din sistemul de asistență juridică garantată de stat, să fie suspendat fie să nu fie inclus în Lista avocaților cu drept de exercitare la momentul în care este necesară înmânarea deciziei prin intermediul acestuia. În acest caz, dispoziția lit. b) alin. (1) art. 23¹ al art. II devine inaplicabilă, or nu există pârghii legale pentru a obliga un astfel de avocat să execute decizia coordonatorului oficiului teritorial pentru asistență juridică garantată de stat. Având în vedere libertatea și independența profesiei de avocat, precum și lipsa unor raporturi administrative de subordonare față de oficiul teritorial de asistență juridică garantată de stat, asigurarea executării deciziilor lit. b) alin. (1) art. 23¹ al art. II de către avocați nu poate face obiectul măsurilor coercitive de stat, care de altfel în mod firesc nici nu există.

Se va ține cont de faptul că art. 99 al Codului administrativ menționează că, notificarea efectuată prin act de recunoaștere a recepționării (înmânarea personală a actului de către avocat) se efectuează de către de autoritatea publică. Astfel, norma juridică în cauză stipulează că, în cazul notificării înscrisului de către autoritatea publică, persoana care efectuează notificarea îi înmânează înscrisul, într-un plic închis, persoanei care urmează să fie notificată. Aceasta din urmă semnează un act de recunoaștere a recepționării vizat cu data înmânării înscrisului. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul de înmănat.

De asemenea, norma juridică în cauză, specifică la alin. (2) că, autoritatea publică poate încredința efectuarea notificării propriilor colaboratori sau

colaboratorilor altor autorități publice. Normele juridice în cauză au la bază asumarea răspunderii autorității publice pentru fapta prepusului său, în situația în care notificarea a fost efectuată cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, ceea ce nu poate fi aplicabil și pentru cazul în care avocatul va fi obligat să efectueze notificarea și să asigure întocmirea și semnarea actului de recunoaștere a recepționării, efectuarea mențiunilor corespunzătoare pe plicul înmănat și, după caz, efectuarea mențiunilor corespunzătoare în dosarul administrativ. În măsura în care nu există reglementări precise cu privire la distribuirea atribuțiilor și responsabilităților care revin și pentru care răspunde avocatul în legătură cu obligația acestuia de a înmâna personal actul administrativ, și cele ale autorității publice, norma juridică propusă de autori riscă să genereze mai multe litigii.

În aceste condiții, instituirea unor noi proceduri de notificare a actelor administrative, altele decât cele prevăzute de legea administrativă în vigoare, nu poate avea loc decât în măsura în care acest lucru este necesar într-un stat democratic, este în măsură să atingă obiectivele propuse și este proporțional. În speță, considerăm că noul mecanism propus nu este nici necesar, nici nu se justifică în mod rezonabil, din care motiv optăm pentru aplicarea în continuare a procedurilor administrative de notificare reglementate de legea administrativă în vigoare, care sunt în măsură să asigure notificarea eficientă a actelor administrative.

Pe de altă parte, deși la alin. (3) art. 23¹ al art. II din proiect se menționează că refuzul de a primi decizia nu împiedică efectuarea „acțiunilor ulterioare”, totuși proiectul nu ține cont de faptul că, în astfel de cazuri art. 106 al Codului administrativ obligă efectuarea unei mențiuni despre notificare și despre circumstanțele refuzului primirii în dosarul administrativ al autorității publice.

Totodată, formularea textului lit. b) alin. (1) art. 23¹ al art. II din proiect limitează aplicarea dispozițiilor Capitolului V, Titlul II al Cărții a doua a Codului administrativ cu privire la comunicarea în cadrul procedurii administrative.

Astfel, cuvintele „înmânează personal” fac inaplicabile procedurile de notificare prevăzute de legea administrativă, și anume cele privind notificarea în cazul refuzului de primire, notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală sau prin depunerea la oficiul poștal.

Urmare celor expuse *supra*, propunem excluderea din proiect a dispozițiilor lit. b) alin. (1) art. 23¹ al art. II.

Cu referire la alin. (2) și (3) art. 23¹ al art. II din proiect, aceasta dublează dispozițiile art. 103 din Codul administrativ, potrivit cărora: „Dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat:

a) în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo;

b) în spațiile de activitate ale acesteia – unei persoane angajate acolo;

c) în instituția comunitară în care locuiește – conducătorului instituției sau unui reprezentant împuternicit în acest sens. Prin coroborare, art. 99 al Codului administrativ reglementează în privința momentului în care se consideră că actul a fost înmănat și dispune în privința semnării actului de recunoaștere a recepționării, vizat cu data înmânării înscrisului, și nu este necesară operarea cu alte noțiuni juridice precum „aviz de primire”. Totodată, dispozițiile art. 103 ale Codului administrativ, coroborate cu art. 99 și alte norme juridice ale Codului administrativ, se disting printr-o expunere clară și sistemică a procedurilor privind comunicarea actelor administrative, ceea ce determină caracterul superfluu al altor norme de drept administrativ privind comunicarea.

Prin urmare, propunem excluderea din proiect a alin. (2) și (3) art. 23¹ al art. II, or dublarea reprezintă o practică defectuoasă și afectează claritatea, previzibilitatea și stabilitatea normelor juridice.

Adițional, la subiectul comunicării deciziilor coordonatorului oficiului teritorial de asistență juridică garantată de stat privind recuperarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat, propunem instituirea prin intermediul unei norme legale a unui mecanism juridic prin care fiecare beneficiar de asistență juridică garantată de stat să comunice adresa de corespondență actuală, dacă este alta decât domiciliul valabil și, după caz, adresa de poștă electronică pentru comunicare cu oficiul teritorial. În aceste condiții, prima modalitate de comunicare a actelor administrative, indicată la lit. a) alin. (1) art. 23¹ al art. II din proiect, considerăm a fi suficientă pentru realizarea scopului normei juridice – confirmarea notificării actului administrativ.

În privința comunicării actelor administrative prin „publicitate”, considerăm că premisele aplicării acestei modalități de comunicare nu sunt clare, or, în eventualitatea unui litigiu, sarcina probațiunii cu privire la imposibilitatea comunicării revine autorității publice, conform alin. (2) art. 93 Cod administrativ. Se va reține că, Codul administrativ admite recurgerea la comunicarea publică doar în cazul în care nu se cunoaște locul de aflare a destinatarului, caz care poate fi exclus în privința beneficiarilor de asistență juridică garantată de stat, despre domiciliul cărora oficiul teritorial deține date în legătură cu examinarea anterioară a cererilor de asistență juridică. În principiu, modalitățile de comunicare prevăzute de Codul administrativ exclud imposibilitatea notificării în condițiile în care este cunoscut domiciliul persoanei, or refuzul primirii de către destinatar, de către persoanele specificate la art. 103 Cod administrativ, depunerea înscrisului în cutia poștală, la oficiul poștal cu atașarea la ușă a înștiințării scrise, se consideră notificare valabil efectuată odată cu refuzul primirii, introducerea în cutia poștală, odată cu atașarea înștiințării scrise (art. 99, - 105 Cod administrativ). În orice caz, este posibilă notificarea prin poștă cu scrisoare recomandată, conform art. 109 Cod administrativ.

Prin urmare, propunem excluderea alin. (4) și lit. c) alin. (5) art. 23¹ al art. II din proiect, or nu este rezonabil să ne așteptăm că beneficiarii vizați urmăresc pagina-web oficială a Consiliului și vizitează sediul oficiului teritorial, prin care fapt există riscul îngrădirii dreptului acestora la executare benevolă prevăzută la alin. (5) art. 23¹ al art. II din proiect.

La art. III din proiect propunem substituirea cuvintelor „Modificările prevăzute în prezenta lege” cu cuvintele „Prezenta lege”.

Cu respect,

Dorin POPESCU
Președinte al Uniunii Avocaților din Republica Moldova

Ex. Vladislav Cîrlan
Tel. 022 221910;
e-mail: vladcirlan@yahoo.com

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT

APARATUL ADMINISTRATIV

MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. "A1", bir. 94
Tel./ fax (022) 31-02-74, 31-02-84, e-mail: aparat@cnaigs.md, www.cnaigs.md

Nr. 107 din 21 septembrie 2022

Nr. intrare 181 din 19 septembrie 2022

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82

În legătură cu solicitarea Dvs., nr. 03/7825 din 6 septembrie 2022, primită și înregistrată la data de 19 septembrie 2022 cu nr. 181, cu privire la modificarea unor acte normative (**nr. unic 432/MJ/2022**), Vă informăm următoarele:

În urma examinării *proiectului*, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat careva obiecții și propuneri nu are.

**Director executiv
al CNAIGS**

Digitally signed by Darii Lilian
Date: 2022.09.21 12:21:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilian DARIU